

תת"ע (תל אביב) 13802-08-24 - מדינת ישראל נ' קובי יעקוב חנין

תת"ע (תל-אביב-יפו) 13802-08-24 - מדינת ישראל נ' קובי יעקוב חנין/שלום תל-אביב-יפו
תת"ע (תל-אביב-יפו) 13802-08-24

מדינת ישראל

נגד

קובי יעקוב חנין

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה תל-אביב-יפו

[20.11.2024]

כבוד השופט עמית בר

החלטה

לפני בקשה לביטול פסק שניתן בתאריך 8.9.24 וזאת בהתאם לסמכותי מכח סעיף 130 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982.

כנגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות נהיגה ברכב עליו נמסרה הודעת אי שימוש על ידי שוטר שהוא בוחן תנועה.

פסק הדין ניתן לאחר שהמבקש נשפט בהעדרו. המבקש זומן לדין אך לא התייצב. מדובר בעבירה מסוג הזמנה לדין. המבקש קיבל את ההזמנה לידי, חתם על קבלת הדוח בתאריך 26.7.24 ולא התייצב לדין.

טענות ב"כ הנאשם - המבקש:

ב"כ המבקש טוען כי ביום 29.9.24 ניתן גזר דין בתיק הנ"ל בהעדרו בין יתר העונשים הוטלו עליו שלושה חודשי פסילה.

לטענתו, לפני מספר ימים הגיע אל המבקש מכתב עם דבר ההודעה כי נפסל בתיק הנ"ל ולפיכך גילה כי נשפט בהעדרו.

ב"כ המבקש טוען כי המבקש מגיע ממשפחה קשת יום, כמו כן הוא עצמו צבר חובות ותיקי הוצאה לפועל. לטענתו עקב "ריבוי צרות" של המבקש וזאת בנוסף למצב הביטחוני הלא פשוט נבצר ממנו להתייצב לדין.

ב"כ המבקש טוען כי בית המשפט לא שמע את עובדות האירוע מצד המבקש ולכן מבקש ליתן גרסתו.

לטענת המבקש, מאז הודעת איסור השימוש הוא ריפא את הפגם, השיב את הרכב לכביש והוריד ממנו את הודעת איסור השימוש.

ב"כ המבקש טען, כי לפי מדיניות התביעה בנסיבות דומות, מאחר וכאשר אין עבירות דומות, ולאור העובדה שריפא את הפגמים, מדיניות התביעה לעיתים יכולה לנוע מתיקון כתב האישום לקולא ועד פסילה שיורדת מפסילת המינימום. לפיכך, ב"כ המבקש יש מקום ליתן למבקש יומו בבית המשפט, למנוע את עיוות הדין שנגרם לו ולבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר.

טיעוני ב"כ המאשימה - המשיבה:

לטענת המשיבה, המבקש לא התייצב לדיון ביום 29.9.24 אולם ידע אודותיו וזאת לנוכח אישור המסירה שצורף. מדובר בתיק מסוג הזמנה לדיון אשר חתם עליה המבקש בעת ביצוע העבירה.

בתגובת המשיבה למבקש לאחר בקשתו לביטול גזר הדין המשיבה התייחסה לטענתו כי נגרם לו עיוות דין. המשיבה חולקת על טענה זו היות וקיבל את עונש המינימום הקבוע בחוק בעבירה זו כמו כן לא הציג סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדיון.

דיון והכרעה:

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 מאפשר לדון אדם בהיעדר בכתב אישום מהסוג בו הורשע הנאשם, וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א)2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;

(א)3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.

.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

סעיף 130 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 מאפשר הגשת בקשה לבטל את פסק הדין. "130. (א) נאשם שהוזמן להמשך משפטו ולא התייצב, מותר לדונו שלא בפניו אם ההזמנה למועד ההמשך נמסרה לו

בהודעה של בית המשפט בשעת דיון, ובית המשפט הזהירו במהלך המשפט שיהיה רשאי לדונו שלא בפניו אם לא התייצב, או אם הזמנה בכתב הומצאה לו, שלא באמצעות סניגורו, וכן לסניגורו, אם יש לו סניגור, וצויינה בה האזהרה האמורה.

.....
(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע."
השיקולים להם בית המשפט נדרש בדונו בבקשה לביטול פסק דין שניתן שלא בנוכחות הנאשם לבחון אם מתקיים לפחות אחד משני התנאים:
האחד - סיבה מוצדקת להימנעותו של המבקש מלהתייצב לדיון.
השני - אם יגרם למבקש עיוות דין, במידה ולא ינתן לו יומו.
ניתן להתייחס לשתי העילות כמקבילית כוחות. כך שככל שסיכויי הבקשה בשל עיוות דין גבוהים יותר, ניתן יהיה להקל בסיבה לאי התייצבות, ולהיפך. אולם לצורך בחינת סיכויי החשש לעיוות דין (שצריכים להיבחן במסגרת מקבילית הכוחות בד בבד עם הדיון בסיבה לאי התייצבות), נדרש בית המשפט להעריך סיכויים אלה בהתאם לטענות הצדדים. לעניין זה ראו דברי בית המשפט העליון ברע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל (2.10.03), פסקה 8:
"יוצא שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שעריו של בית-המשפט בפניו, בית-המשפט ייעתר לבקשתו לביטול פסק דין גם אם אי התייצבות נבעה מרשלנות גרידא. אולם, אם לא קיים חשש כאמור, נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור, ידחה בית-המשפט את בקשתו..."
אין חובה לדון בבקשה זו במעמד שני הצדדים.
ראו בעניין זה ההלכה עליה חזר בית המשפט העליון ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18) (להלן - רע"פ סאלם):

"אין חובה לקיים דיון במעמד הצדדים, כל אימת שמתבקש ביטולו של פסק דין שניתן בהעדר. קיום דיון כאמור הוא החריג ולא הכלל, ובית המשפט יזמן את הצדדים לדיון בנסיבות חריגות, שבהן ניתן להצביע על טעמים של ממש לביטולו של פסק דין שניתן בהעדר. עם זאת, כל בית המשפט הדוחה בקשה לקיים דיון בנוכחות הצדדים, לנמק ולו בקצרה את החלטתו לדחות את הבקשה"
בעניינו של המבקש, לא מצאתי כי המחלוקת העולה מטיעוני הצדדים היא כזו המצריכה בירור עובדתי במעמד הדיון. המבקש זומן כדין לדיון.
המבקש לא התייצב לדיון.

אישור המסירה הוגש במועד הדיון. אישור המסירה תקין. לכן יש לראות במבקש כמי שזומן לדיון ובחר שלא להתייצב. המבקש לא חלק על כך שידע על מועד הדיון אלא טען באמצעות ב"כ שלא התייצב לדיון בגין חובות ותיקי הוצאה לפועל וכן עקב "ריבוי צרות" של המבקש בנוסף למצב הביטחוני הלא פשוט. כל אלה הסיבות בגינן נבצר ממנו להתייצב לדיון. אודה כי לא ירדתי לסוף דעתו של ב"כ המבקש. בכל מקרה אין מדובר בסיבה מוצדקת.
אין חשש לעיוות דין.

בנוגע לטענה כי יגרם למבקש עיוות דין אם לא יינתן לו יומו, כפי שנקבע ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18):

"על כל הטוען לקיומה של עילה זו, במסגרת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר להציג טעמים של ממש לביסוס טענתו, טעמים הנתמכים במסמכים ובראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה."
עוד נקבע כי על המבקש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה, על מנת שיבוטל פסק הדיון בעילה של חשש לעיוות דין.

מתוך רע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18):

ניתן אם כן לקבוע, בשינויים המחוייבים, כי גם כאשר מדובר בבקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, יש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה, על מנת שיבוטל פסק הדיון בעילה של חשש לעיוות דין. וכפי שהובהר ברע"פ 6920/07 חסון נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו] (4.9.2007):
"המונח 'עיוות דין' פורש בפסיקתו של בית משפט זה כמקרה שבו תוצאת המשפט היתה יכולה להיות שונה עקב פגם מסוים שנפל בהליך... או כמקרה שבו נפל בהליך פגם פרוצדוראלי כה חמור היורד לשורשו של עניין עד שקמה חזקה שנגרם עיוות דין ללא צורך בהצבעה על קשר סיבתי בין הפגם לתוצאה." (שם, בפסקה 7).
במקרה זה, המבקש אינו טוען טענות מהן ניתן ללמוד כי מדובר בהרשעת שווא ולכן אין חשש לעיוות דין. לעניין העונש הרי שמדובר בעונש המינימום הקבוע בחוק.
ככל והמבקש רצה להביא את טענותיו המקום לכך היה בעת הדיון ולא לאחריו.
סופיות הדיון.

בית המשפט מחויב לתן ביטוי לעקרון סופיות הדיון ראה בעניין זה ע"פ (באר שבע) 4252/07 נאוה משיח נ' מדינת ישראל (5.11.07):

"לא אחת נאמר על ידי בתי המשפט כי ערכאות השיפוט אינן יכולות לאמץ מתכונת הנותנת גושפנקא עקיפה לחוסר האכפתיות של הציבור. [ראה דברי כב' הש' שמגר בבר"ע 418/85 פרץ רוקשטיין נ. מ"י פד"י ל"ט (3) 279]. על הציבור לדעת כי פתיחת בית המשפט עומדת בפניו כזכות מהותית, אולם זכות זו כפופה לפרוצדורה וזמנים בהם חייב הציבור לעמוד. עמידה בלוחות זמנים יש בה כדי לקדם את הסדר הציבורי, יעילות עבודתו של בית המשפט לרבות עשיית הצדק כלפי כלל הציבור. אי עמידה בזמנים, ולאחריה ביטול של פסקי דין של מתדיינים שלא התייצבו במועד אליו הוזמנו, תביא לסחבת ועומסים מיותרים בניהול התיקים, באופן המכביד לא רק על בתי המשפט כי אם גם על כלל הציבור הממתין ליומו בבית המשפט."
לאור האמור;

משידע המבקש אודות הדיון;

משלא לא שוכנעתי כי יגרם למבקש עיוות דין במידה ולא יינתן לו יומו;

ולאור עקרון סופיות הדיון;

לא מצאתי הצדקה להיעתר לבקשה.

ניתנה היום, י"ט חשוון תשפ"ה, 20 נובמבר 2024, בהעדר הצדדים.